

до края на изданието. Във връзка с това е характерна поместената преди уводната статия на бр. 4 от 5/17 януари 1875 г. телеграма, приветстваща Ботевия вестник.

Поздравленията са: „*Болград, 1. Януария* [к.м. - Ц.П.] Развивайте „Знамето“ на пропагандата, дордето бог помогне да са [sig] развие знамето на *всеобщата българска революция* [к.м. - Ц.П.]. За много години. Да живее България! Да живеят нейните верни и свободолюбиви синове.“⁵ Ботев публикува този документ на преден план в броя, а уводната си статия започва с описанието на мрачната картина на робството и вековната подбуда за въоръжена борба на българите. (Турското робство е интерпретирано неведнъж в творчеството на поета революционер, както и неотменимата необходимост на въоръжената борба с нейните различни форми, но с единствената ѝ висша цел - освобождението). Робството е, според Ботев: „Дивият, варварският и без човечният турски ярем, който в продължение на цели почти пет столетия е висял, и днес даже с още по-голяма сила виси на вратът на нашият потъпкан, западнал, но жив и неразвален още народ, е довел тоя народ до такава ниска степен на гражданственост между другите европейски народи...“⁶ Необходимостта от революционна промяна трябвало да бъде осъзната от всички български патриоти сред емиграцията и най-вече от „нашата емиграционна журналистика.“ Като приема революционното решение или освобождението от турско иго чрез въстание, Ботев категорично отхвърля просветителството. Според него, в угнетените поробени съсловия „никаква здрава истинска наука не можело да проникне.“ Просветителството се оказва по същество контрареволуционна идеология, което е добило много „широки размери“ в последните тогава 6-7 години и е готова „да препречи път на революционните у нас идеи и да им обяви жестока и решителна война“. Затова „ние се решихме - пише Ботев - да преварим ударът и да изнесем колкото е възможно по навидело неговите слаби и несъвременни страни. Той отбелязва, че тази задача на „Знаме“ е заявена още в първия брой на вестника. Но срещу нея се появява „обявлението за литературно-научния вестник „Знание“, в което „Дружеството за разпространение полезни знания“ ни учи просто и ясно, че дордето един народ се не развие, необразова и не придобие известен капитал знание, до тогава той не заслужава даже вниманието като народ, или с други думи, за него е непотребна и невъзможна никаква свобода.“⁷ Ботев отхвърля подобни възгледи, защото ги смята за контрареволуционни и антинародни. А революцията е необходима, защото Турция е простряла вече своята мъртва ръка въз сичките негови [на българския народ] жизнени сили, и нищо друго не ще може да я възпре, освен „огън и меч.“ И защото този народ се е „събудил преди половина столетие“ и с всички сили се стреми „да се избави от *безчовечно двойно иго* [к.м. - Ц.П.], което